

Staingylpen

Sundre fågelstations tidskrift

2/2 · 2021

Sundregruppen och Sundre fågelstations styrelse

Ordförande

Bimbi Ollberg, Burs

bimbiollberg@hotmail.com

0707-21 89 56

Vice ordförande

Jens Bardtrum, Lärbro

bardtrum@hotmail.com

070-380 77 03

Sekreterare

Per Johan Ulfendahl, Uppsala

perjohan.ulfendahl@telia.com

0705-77 21 75

Kassör

Björn Lilja, Visby

lilja.b@telia.com

0705-31 95 86

Ledamot

Harriet Arnberg, Lund

harriet.arnberg@live.se

0738-50 44 99

Ledamot

Mathias Wilson,
Stockholm

mathiaswilsonhalla@
outlook.com

0739-97 53 13

Ledamot

Anders Tengholm, Uppsala

anders.tengholm@gmail.com

0707-31 00 62

Webmaster

Lars Anmark, Arboga

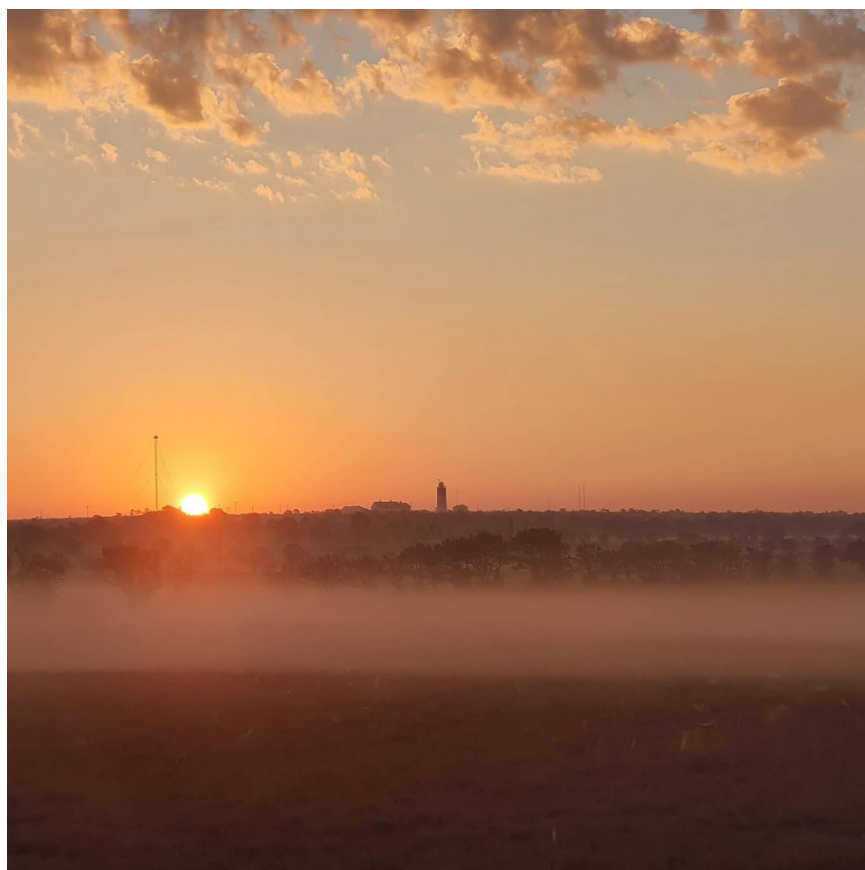
lars.anmark@holmbo.se

0705-41 21 37

Sundregruppen, 623 30 Burgsvik
E-post: info@sundrefagelstation.se
Hemsida: www.sundrefagelstation.se
Plusgiro: 45 97 36-5
Swish-nummer: 1236007579
Organisationsnummer: 834001-9515

Innehåll

Sundregruppen och Sundre fågelstations styrelse.....	2
Ringmärkningen i Sundre socken.....	4
Sundregruppens verksamhet hösten 2021.....	6
Hösten i detalj.....	7
Övrig märkning: senhöst	10
Märkta fåglar under hösthelgerna.....	11
Återfynd och kontroller.....	12
Observationer i fält.....	15
Ny märkart för Sundre: Gluttsnäppa.....	16
Ett årsmöte med förhinder.....	17
Tack!.....	19
Fåglar märkta i Sundre sedan starten 1976.....	20
Kallelse till årsmöte i Sundregruppen.....	26

Bildmaterialet i denna tidskrift tillhör Sundregruppen, om inte fotografens namn specifikt nämns.

Omslagsbild: nattskärra

Ringmärkningen i Sundre socken

Verksamheten startades i Skoge 1976 av Per-Göran Bentz. Under en följd av år bedrevs den bara under våarna, men från 1981 även på hösten vid Hoburgen. Verksamheten fick där sedan alltmer standardiserade former och sedan 1990 på hösten och 1999 på våren har märkningen bedrivits enbart vid Hoburgen och nästan uteslutande inom de standardiserade perioderna 25 april – 8 juni och 25 juli – 15 september. Fr.o.m. 2020 inledde vi vårens märkning den 18 april och har senhöstmärkning efter den 16 september t.o.m. mitten av november.

2021 blev ett verkligen annorlunda år. Pandemin hade en viss påverkan och vårt tillfälliga boende i Vamlingbo stod rätt ofta tomt. Men vi lyckades genomföra höstsäsongen och även extramärkningen under senhösten. TACK till alla som jobbade som märkare och assistenter! I detta nummer finns rapporten från höstsäsongen 2021, en kort "minnesbild" från årsmöteshelgen i oktober och en inbjudan till årsmöteshelg m.m. Mer info om verksamheten hittar du på vår Facebook-sida och vår hemsida som vår Webmaster Lars Anmark sköter:

www.sundrefagelstation.se

Betala medlemsavgiften.

Som en ideell förening är Sundregruppen helt beroende av medlemsavgifter och ekonomiskt stöd. Medlemsavgifter inbetalas på föreningens **PlusGiro 45 97 36-5**. Medlemsavgiften för 2022

är **400** kronor för aktiva medlemmar och **100** kronor för stödmedlemmar. Då ingår en elektronisk version av Staingylpen. Vill du ha en papperskopia får du lägga till **50** kr. Om du är osäker på om du har betalat medlemsavgiften kan du kontakta kassören. Ditt medlemskap är viktigt!

Att vi skaffade ett **Swish-konto** visade sig vare ett lyckokast. Det har underlättat för gåvor till föreningen! Numret är **1236007579** – bara att testa! "Gåvoholken", som under massor av år hängt på bodväggen har snart tjänat ut i dagens mer och mer kontantlösa samhälle. För övrigt har den använts i höst av en talgoxe som övernattningsplats!

Delta i verksamheten

Att delta i verksamheten i Sundre är en häftig upplevelse! Vill du delta i verksamheten kontaktar du Jens (bardtrum@hotmail.com eller 0703-80 77 03). Även om du aldrig har tidigare har varit med vid ringmärkning är du välkommen att vara med, det finns erfaren personal på plats som kan lära dig hur man gör. En vecka i Sundre är ett ypperligt tillfälle att uppleva fåglar i både nät och fält – det finns gott om tid att skåda fågel efter att den standardiserade märkningen avslutats för dagen. Och fåglar finns det i regel gott om! Om man vill se när det är störst behov av hjälp kan man kolla bokningsläget på

<http://www.sundrefagelstation.se/bokning.html>

Mål och syfte

Hösten 2021 hade vi två mål, förutom att genomföra den standardiserade verksamheten.

Dels att delta i det tajgasångarprojekt som genomförs nationellt för att försöka komma fram till var de tusentals tajgasångare som numera ses i landet varje höst hör hemma rent geografiskt. Inte heller denna höst fångades någon tajgasångare, trots otaliga försök med lock.

Och dels slutligen en storsatsning från slutet av september till början av november för att försöka märka gråsiskor. Det blev ingen större invasion i år så det blev inte så många siskor heller, dock fler än tajgasångarna. Och rassammansättningen överraskade, eller kanske inte.... Läs mer i höstrapporten.

Vi fick i höst även två nya märkarter för stationen, gluttsnäppa och dvärgbeckasin.

Målen för våren 2022 är att dels genomföra den standardiserade märkningen (+ en extravecka i april) och dels att inventera höksångarna i Sundre socken.

Inför våren 2022 söker vi nytt boende. I skrivandets stund är inget klart, men vi för förhandlingar med Sjövärnsskåren om att åter få flytta in i deras lokaler. Har du kontakter eller **tips om annat boende söder om Burgsvik – hör av dig**.

Målet för våren 2022 är att dels genomföra den traditionella standardiserade märkningen (+ en extra vårvecka i april) och dels att inventera höksångarna i Sundre socken.

God läslust och välkommen till Sundre och välkommen att stötta en viktig verksamhet!

Bimbi Ollberg/Ordförande

Sundregruppens verksamhet hösten 2021

2021 blev ett sammantaget ett märkligt år vad gäller antal ringmärkta fåglar i Sundre. Under året fångades och märktes

Våren 2149 fåglar (2020 – 3148 fåglar), varav 295 i övrig märkning (18-24 april och boungar)

Hösten

25 juli – 15 september 1960 fåglar (2020 – 1932 fåglar), varav 34 i övrig märkning

16 september – 15 november 4054 fåglar (2020 – 3091 fåglar)

Detta ger en totalsumma på 3780 märkta fåglar i den standardiserade märkningen (2020 blev det 4532 fåglar). Snittet för de senaste 10 åren (2011 - 2020) är 4876 fåglar. I totalsumman för året ingår inte kategorin "övrig märkning" (345 fåglar under våren, 39 under hösten och 4054 fåglar i samband med senhösten (efter 16 september). Sammanlagt märktes alltså totalt 8163 fåglar (2020 blev det 8197 fåglar) under hela året.

Hösten gav som sagt två nya märkarter för stationen: dvärgbeckasin och gluttsnäppa. Totalt sett har det t.o.m. 2021 märkts 269 006 fåglar i Sundre av 162 arter. Därutöver har 4 raser som varit eller kanske kommer att bli arter märkts ("rödsångare", sibirisk gransångare, bruniska och snösiska). Syftet med verksamheten har länge varit att följa utvecklingen hos den s.k. tropiska flyttarna. Verksamheten har därför pågått under dessa arters huvudflyttperioder, vårmärkningen från 25 april till 8 juni och höstmärkningen från 25 juli till 15 september. Fr.o.m. 2020 tidigarelades starten till den 18 april (ett femårigt projekt) för att utröna om teorin att vissa arter tidigarelagt sin flyttning stämmer. Väder och vind påverkar ju flyttningen, vissa vårar är tidiga, andra sena och det märks ju även i fångsten under extraveckan (bl.a. rödhakar och kungsfåglar), men under en femårsperiod borde det vara möjligt att i alla fall ana tendenser.

Verksamheten bygger helt på ideella krafter. Bemanningen i verksamheten under hösten löste sig efter många om och men. En del nya personer engagerade sig i vår verksamhet, vilket alltid är kul, men vi måste fortfarande konstatera att behovet av fler assistenter och även ringmärkare är stort. Styrelsen jobbar nu med planer för ett mentorprojekt för nya märkare.

Sparvhök

Hösten i detalj

Hösten 2021 i Sundre kommer som sagt också att gå till historien som en rätt normal höst, sett till antalet ringmärkta fåglar. Höstens totala märksiffra i den standardiserade märkningen blev 1931 fåglar, jämfört med toppåret 1990 då hela 5 342 fåglar märktes under hösten

Av udda märkarter kan nämnas en skogsduva (stationens femte), hela tre nattskärror och två mindre flugsnappare. Stationen fick dessutom som sagt två nya märkarter, gluttsnäppa, som Jens och Amy fångade i samband med vadarmärkningen vid Udden i augusti och dvärgbeckasin som Patrik Wildjang fångade i oktober på samma plats. Kul!

Många var dagarna då det blåste ganska friskt eller regnade och endast ett begränsat antal nät (eller inga nät under en begränsad tid på morgonen) kunde användas. Fem dagar fick verksamheten helt ställas in p.g.a. att det blåste/regnade för mycket och några dagar fick märkningen avbrytas långt innan kl. 10.

Dvärgbeckasin

Juli

Årets höstsäsong inleddes med västliga vindar som varierade från obefintliga till friska. Temperaturmässigt var det ingen extremvärme, men långkalsonger behövdes sannerligen inte.

Endast 117 fåglar märktes (2020 blev det 123 fåglar) med ärtsångare i topp (29) och hämpling som god tvåa (21) och något överraskande lövsångare först som trea (13). Mindre hackspett tillhör de ovanligare märkarterna i Sundre, men en fick en ny glänsande ring redan i början av säsongen.

Augusti

Augusti inleddes med fortsatt västliga vindar, nu svaga och med kortbyxväder. men mot slutet av månaden var det ett antal dagar med friska och hårda vindar och regn. I slutet av månaden var det ett flertal dagar med friska och hårda vindar som drog ner fångstsiffrorna.

1 355 fåglar märktes (2020 blev det 1 374 fåglar) under månaden, nu med lövsångare i topp (434), följd av ärtsångare (195) och svartvit flugsnappare (hela 191). Två göktytor var väl det mest

spännande. 44 halsbandsflugsnappare märktes (2020 - 53 ex). Förra höstens glädjeämne, att 3 höksångare märktes, förbyttes till en stor besvikelse, inte en enda fångades.

I samband med några försök att fånga vadare såväl vid Udden som nere vid Rivet märktes 9 kärrsnäppor, 1 rödbena, 1 gluttsnäppa, 1 grönben, 1 drillsnäppa, 1 skrattnås (stationens andra) och 9 fisktärnor.

September

Även september var det rätt blåsig och totalt inleddes med vind och totalt märktes endast 449 fåglar under drygt två septemberveckor (2020 blev det 444 fåglar), med lövsångare i topp (110), överraskande svarthätta som god tvåa (70) och rödhake knep tredjeplatsen (62).

Bland de intressantare märkarerna kan nämnas tre nattskärror, i övrigt var det en period utan udda fångst.

Ringmärkning mer i detalj

Sylvia-sångarna är egentligen anledningen till att verksamheten överhuvudtaget existerar och de verkar ha haft det tufft även denna sommar. Tre av våra traditionella sylvia-arter, ärt-, törn- och trädgårdssångare fångades i antal under medel, medan svarthättorna var något fler än medel för de senaste 10 åren (se tabell nedan). Höksångaren uteblev helt, ingen märktes mot ett medel på 9. Det kan inte enbart vara ett resultat av få häckningar, snarare av väder och vind! Enbart i Sundre socken fanns det flera kända revir med fåglar som gick till häckning! Nästa år skall de inventeras ordentligt.

Tabell 1: Jämförelse av ringmärkningsdata för sylvia-sångare höstarna 2011-2021

Art	2021	Medel 2011- 2020	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011
Höksångare	0	9	3	1	8	1	3	3	15	7	7	16
Ärtsångare	256	341	300	237	212	336	272	413	316	358	344	358
Törnsångare	81	148	82	85	72	112	96	113	168	238	130	212
Trädgårdssångare	75	167	87	63	96	171	112	78	158	147	247	163
Svarthätta	112	94	53	60	114	100	112	122	89	104	87	91

Hur gick det då för phylloscopus-sångarna? Grönsångaren, som 2019 märktes med nästan rekordantal, 83 ex, var tillbaka på mer normala siffror (50 märkta, jämfört med ett medel på 74 för de senaste 10 åren). Vår karaktärsart, lövsångaren, hade något sämre år med 560 märkta, något färre än förra hösten (631), men medel för de senaste tio åren ligger på 727 och t.ex. 2012 märktes hela 919 ex.

Gransångaren är en art som ökat markant i fångsten i hela Sverige. Vi märker av det framförallt på våarna, medan vi missar sträcket delar av höststräcket (som sker i slutet av september-oktober) och därför är gransångaren en raritet i den standardiserade höstfångsten (medel de senaste 10 åren är 2 ex!). Resultatet för hösten blev endast 1 gransångare.

För flugsnapparna blev resultatet varierande denna höst. På Gotland pågår flera projekt med holkmärkning av halsbandsflugsnappare och beskedet från dessa var att årets häckning gick något

bättre än förra året, men långt ifrån bra. Vi förväntade oss ett något bättre resultat för Gotlands landskapsfågel i märkprotokollen än förra året, men så blev det inte. Numera normala 44 ex märktes under hösten (jämfört med förra höstens 55 ex), vilket ändå är bit under senaste årens medel (69).

För den svartvita kusinen blev det ett riktigt bra år, med hela 193 märkta (2017 – 163 ex, 2018 – 124 ex, 2019 – 106 ex, 2020 – 120 ex och med medel 193 ex). Inga extremt långvingade svartvita fångades i höst heller (se diskussion i höstrapporten 2017).

För den större grå kusinen blev det också ett bra år, 92 märkta (medel 91). Två mindre flugsnappare fångades, vilket är exakt snittet för medelfångsten (2.4).

Två mindre flugsnappare fångades, vilket är exakt snittet för höstfångsten (2.4). Fångsten av arten på våren har visserligen ökat totalt sett, men den är fortfarande en ovanlig höstart i näten (många av de som ses senare under hösten lär ha ett östligare ursprung). Förvånansvärt nog fångades inte heller den här hösten någon i samband med senhöst-märkningen.

Tabell 2: Jämförelsedata av ringmärkningsdata för phylloscopus-sångare och flugsnappare höstarna 2011–2021

Art	2021	Medel 2011-2020	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011
Grönsångare	50	74	34	83	35	37	37	49	56	43	132	115
Gransångare	1	2.2	2	3	2	2	1	1	4	1	0	4
Lövsångare	557	727	631	556	540	751	451	782	658	753	919	640
Grå flugsnappare	92	91	67	25	84	83	76	61	103	74	53	75
Mindre flugsnappare	2	2.4	3	3	1	2	1	0	2	3	3	1
Halsbandsflugsnappare	44	69	55	52	36	59	25	49	69	80	132	56
Svartvit flugsnappare	193	193	120	106	124	163	141	138	162	198	326	143

För våra mer östliga långflyttare, som samtliga är fåtaliga i fångsten under hösten, är det blåhaken som har en klart vikande tendens. Vårens fångst var usel, endast en märkt och inte en enda fångades under hösten. Så håller blåhaken på att försvinna? Även fältobsarna var förhållandevis få.

Svartvit flugsnappare

Övrig märkning: senhöst

1988 gjordes senast en storsatsning under senhösten då märkning pågick i stort sett dagligen från 16 september t.o.m. 30 oktober. Då hade man även nät i branten och fångade hela 8105 fåglar! Från 18 september till den 14 november i år gjordes en storsatsning på att försöka fånga bl.a. gråsiskor, framförallt under helgerna. 2017 och 2018 observerades och ringmärktes stora mängder gråsiskor i Sverige (och ett stort antal återfynd gjordes), men vi har ingen riktig koll på hur det ser ut på Gotland. Därför gjordes ett riktat försök med hjälp av inspelat lock, att fånga dessa vackra små grå. 2019 blev det bara 4 (!) märkta, men 2020 blev det betydligt fler (409). Förhoppningarna var stora inför höstens storsatsning (med betydligt fler märkdagar), men endast 14 ex fångades trots att vi använde inspelade locklåten. Den nordliga/östliga rasen flammea borde ju dominera, men det visade sig att det åter var den sydliga/västliga rasen cabaret som var vanligast:

Acanthis flammea (obestämd till ras)	1	(2019 – 0, 2020 – 61)
Acanthis flammea flammea	3	(2019 – 1, 2020 – 138)
Acanthis flammea cabaret	11	(2019 – 3, 2020 - 219)
Acanthis flammea hornemanni	0	(2019 – 0, 2020 – 1)

Ett 30-tal personer deltog i den här senare delen av Sundregruppens verksamhet. Intresset får senhöstfångst är stort, så det lär bli en fortsättning även 2022. Tack till alla er!

Hornuggla

Nätfångst i Sundre under senhösten innebär ju givetvis även chans/risk på udda fåglar i nät och dagar med många fåglar i nät. Vädret var de flesta märkdagar med oss, svaga vindar och varmt, vilket innebar att hela 4054 fåglar märktes. Vi märkte under 29 dagar med ett snitt på 117 fåglar per dag. En dag nådde vi upp i 453 fåglar (26 september) och tre dagar märkte vi över 300 fåglar (7.10 – 353 ex, 30.10 – 372 ex, 31.10 – 352 ex). Vanligaste fågeln var givetvis kungsfågel med hela 2141 ex (2020 - 1392 ex), tvåa blev rödhake med 714 och trea blev nagelbitaren blåmes med 306 ex. Övriga arter som klarade 100-strecket var taltrast (150 ex, 2020 – 119 ex), koltrastar (147 ex, 2020 - 111 ex), gärdsmygar 129 (2020 - 146 ex) och talgoxe (113 ex, 2020 130 ex). Raritetsmässigt rariteter denna höst fångades endast en kungsfågelsångare. Förra året blev det 1 brun-, 3 tajga- och 2 kungsfågelsångare.

Den här hösten satsades det lite extra på ugglefångst. Glädjande nog var ugglorna samarbetsvilliga och 1 jorduggla (stationens andra), 13 hornugglor och 3 pärlugglor försågs med ring (de flesta fångades vid Muskmyr i mitten av oktober). Bland udda fångst kan också nämnas en natt med fångst av beckasiner nere vid Udden – tre dvärg- och en enkelbeckasin och en morkulla fångades.

Efter avslutad höstmärkning den 14 november plockades näten ner och boden stängdes för vintern. Vi kommer att satsa på senhöstmärkning även nästa höst, så var beredd. Men glöm inte att boka in dig för standardsäsongen, den är ändå det primära.

Märkta fåglar under hösthelgerna

Art	Sep	Okt	Nov	Totalt
Sparvhök	2	4		6
Dvärgbeckasin		3		3
Enkelbeckasin		1		1
Morkulla		1		1
Hornuggla	1	12		13
Jorduggla	1			1
Pärluggla		3		3
Nattskärra	1			1
Sånglärka	1			1
Trädpiplärka	3			3
Gärdsmyg	12	102	15	129
Järnsparv	7	6		13
Rödhake	509	185	20	714
Rödstjärt	10	1		11
Koltrast	3	102	42	147
Taltrast	86	63	1	150
Rödvingetrast		10		10
Sävsångare	1			1
Ärtsångare	2	2		4
Törnsångare	1			1
Trädgårdssångare	15	3		18
Svarthätta	28	25		53
Kungsfågelsångare		1		1
Gransångare	5	14	1	20
Lövsångare	6	2		8
Kungsfågel	218	1627	296	2141
Grå flugsnappare	1			1
Svartvit flugsnappare	1			1
Svartmes	1	35	1	37
Blåmes	3	282	21	306
Talgoxe	3	107	3	113
Trädkrypare		14	6	21
Varfågel		1		1
Kaja		3		3
Bofink	22	33	3	58
Bergfink	7	14	1	22
Grönfink	1	2	3	6
Grönsiska	2	2	2	6
Gråsiska		4	10	14
Domherre		2	1	3
Gulsparr	2	4		6
Sävsparv		2		2
Totalt	956	2672	426	4054

Återfynd och kontroller

Ett av syftena med ringmärkning är ju att märkta fåglar återupptäcks. Utöver det som finns med i vårrapporten har vi fått besked om ett antal av våra fåglar som hittats/kontrollerats (några riktigt spännande återfynd!) och även fått uppgifter om fåglar som vi kontrollerat. Se karta på sida 14.

Vi har även under hösten kontrollerat några främmande fåglar som vi fortfarande väntar på besked om från Ringmärkningscentralen.

Rödhake

Återfynd av i Sundre märkta fåglar:

1. En **rödhake (CK38038)** som märktes i Sundre 6 maj 2010 (!) har kontrollerats utanför Mecklenburg i Tyskland den 10 september 2011, 1 år och 127 dagar efter märkning och 398 km från märkplats. (Någon långsam rapportering kan tyckas!)
2. En **rödvingetrast (368633)** som märktes i Sundre den 6 oktober 2019 sköts i Alte Alentejo, Portalegre i Portugal på nyårsafton, 31 december, 2020, 1 år och 87 dagar efter märkning och hela 2698 km från märkplats.
3. En annan **rödhake (DH 54135)** som märktes i Sundre den 3 oktober 2020 togs av en katt i Brandenburg, Tyskland den 20 oktober, 17 dagar efter märkning och 531 km från märkplats.
4. Ytterligare en **rödhake (DH 55092)** som märktes i Sundre den 21 april i år kontrollerades på Christiansö, Bornholm, Danmark den 19 oktober, 181 dagar efter märkning och 255 km från märkplats.
5. Och ännu en **rödhake (DH 55341)** som märktes i Sundre 4 maj i år kontrollerades 6 dagar senare på Lågskär fågelstation på Åland, 341 km från märkplats.
6. En **lövsångare (UG 1326)**, märkt (som gransångare) i Sundre 14 maj i år kontrollerades på höstflyttningen i Bingsmarken i Skåne den 18 augusti, 96 dagar efter märkning och 334 km från märkplats. All biometri och fågelns utseende pekar på att det är en liten hona lövsångare.

7. En taltrast (4714114) märkt i Sundre den 31 augusti i år gick ett typiskt trastöde till mötes och sköts utanför Sevilla i Spanien 96 dagar efter märkning, den 5 december, 2730 km från märkplats.

8. En annan av höstens taltrastar (3E 44432), märkt i Sundre den 2 oktober, gick samma öde tillmötes utanför La Rioja, Labastida i Spanien den 19 december, 78 dagar och 2174 km från märkplats.

9. En rödhake (DJ 27957) som märktes i Sundre den 19 september flög tyvärr in i en glasruta och dog i Hallbjäns, Sundre, 2 km från märkplatsen, 6 dagar efter märkning.

10. En kungsfågel (UG 2440) som märktes i Sundre 19 oktober kontrollerades i Rybachiy, Kaliningrad, Ryssland 4 dagar efter märkning och 260 km från märkplatsen.

Kontroller i Sundre av fåglar märkta någon annanstans:

1. En ryskmärkt kungsfågel (VC 570980) kontrollerades i den 27 april i Sundre och den visade sig vara ett utbyte med Rybachyi fågelstation i Kaliningrad. Vår märkta som de kontrollerade i oktober tog fyra dagar på sig att nå dit, deras tog 22 dagar på sig att nå våra nät.

2. En rödhake (B 717769) med en ring med texten "Helvetia" kontrollerades i Sundre den 3 juni och visade sig vara märkt i Vaud, Col Dejaman i Schweiz den 9 oktober förra året. Kontrollen skedde 237 dagar efter märkning och 1392 km från märkplatsen i Schweiz.

3. Slutligen kontrollerades en ruvande hona halsbandsflugsnappare (DC 55956) i en holk vid Muskmyr den 3 juni. Den var märkt som bounge i en holk i Öja prästänge den 5 juni 2019, 1 år och 364 dagar tidigare och 13 km från årets boplats.

Vi inväntar som sagt besked på flera kontroller som vi gjort under hösten och senhösten. Under höstens fångst kontrollerades ett antal fåglar med främmande ringar, både finska och svenska, men vi har ännu inte fått svar på var och när dessa är märkta. Blåmesarna som kontrollerades var dock alla märkta i holkprojektet som Uppsala universitet bedriver på södra ön enligt förhandsbesked från Ringmärkningscentralen

Röd markering visar återfynd, blå visar kontroller.

Observationer i fält

Området runt Hoburgen tillhör ju landets bästa fågellokaler och besöks av otaliga fågelskådare. Det görs mängder med intressanta observationer varje år.

Den standardiserade märkningen avslutas normalt vid 10-tiden och det finns i regel gott om tid att spana efter fåglar i fält. Någon kontinuerlig sträckbevakning förekommer inte, men de flesta dagarna har vi en hyfsat bra koll på vad som rör sig i fält. Och det finns i regel gott om fågel att se, både vanliga arter i mängd och udda arter.

Bland årets mer udda observationer ur Sundregruppens noteringar kan nämnas:

En brunlada och en 2k hona stäpphök den 11.8 vid Muskmyr.

Höstens första unga ängshök dök upp den 23.8 och hade uppenbarligen sträckt in från Öland (visade sig på foton vara ringmärkt där i somras).

Hela 43 ägretthägrar sträckte ut mot Öland i två flockar (23+20 ex) den 24.8. Enstaka ägretter sågs vid några ytterligare tillfällen.

En ung stäpphök höll till vid Flisviken den 30.8.

Höstens enda fjällabb flög rätt över märkområdet (jagade en skrattnås) den 10.9.

Röd glada sågs i stort sett alla dagar under hösten med upp till 6 ex, har uppenbarligen häckat i närheten.

Likaså sågs havsörnar och kungsörnar så gott som alla dagar, ibland med fantastiska flyguppsvisningar runt Hoburgsklippan.

Pilgrimsfalk noterades vid tre tillfällen under standardsäsongen och ett flertal gånger under senhösten.

Ägretthägrar, foto Nina Janelm

Ny märkart för Sundre: Gluttsnäppa.

Ringmärkningen i Sundre har alltid haft fokus på tättingar och då främst tropikflyttande tättingar. Det har dock under åren gjorts ett antal satsningar på märkning av andra artgrupper, bland annat vadare och tärnor. I månadsskiftet juli/augusti i år ägnade vi ett antal nätter på att försöka fånga vadare och tärnor med hjälp av bandspelare (som spelade locklåten från kärrsnäppa) och slöjnet satt över vattnet på ställen där vi förväntade oss att det skulle flyga vadare.

På kvällen 28 juli hade vi satt upp nätt på Udden och vid rundan klockan elva hade vi fångat Sundres första gluttsnäppa. Bortsett från gluttsnäppan gav natten en kärrsnäppa och grönbena.

Gluttsnäppan var en adult fågel. Gluttsnäppor kan inte könsbestämmas.

Gluttsnäppa

Gluttsnäppa är en art som har ett mycket stort utbredningsområde och huvudsakligen övervintrar i tropikerna, även om en del övervintrar längre norrut. Troligen passeras Gotland av fåglar från ett ganska stort område och som kanske även kan förväntas vara på väg till vitt skilda destinationer. Arten ringmärks i mycket små antal i Sverige (de flesta år märks det färre än 10) och majoriteten av de svenska återfynden är från Frankrike i samband med jakt. Två gluttsnäppor har återfunnits söder om Sahara. Det är alltså mycket vi inte vet om de gluttsnäppor som passerar södra Sverige under flyttningen, så vi får hoppas att denna fågel kommer bidra med ett återfynd och att vi även under kommande år kommer orka med märkning under natten, så vi kan fånga fler av denna häftiga art.

Utöver gluttsnäppan fångades följande under dessa nätter: Fisktärna 9 (1 märkt i Sundre sen tidigare), skrattnås 1 (1), drillsnäppa 1 (6), grönbena 1 (29), rödbena 1 (14) och kärrsnäppa 9 (17).

/Jens och Amy

Ett årsmöte med förhinder

Sundregruppens årsmöte var planerat till den 26-28 mars 2021 på Holmhällar. Sen slog ett virus till och mötet flyttades till juni, men viruset är segt och effektivt och satte även stopp för de planerna. Tanken var att i samband med årsmötet i juni även göra en inventering av (och ringmärka) höksångarna i Sundre socken, men de slapp både ringar och uppmärksamhet även detta år.

Efter långa diskussioner i styrelsen enades vi om att kalla till årsmöte den 21 augusti i Sjövärgården.

Årsmötet blev av och genomfördes lördagen den 21 augusti. 22 personer deltog vid årsmötet och efterföljande middag.

Årsmötet fattade några intressanta beslut:

- * **Styrelsen förändrades en aning.** Vilka som sitter i styrelsen hittar du på sidan 3 i Staingylpen.
- * Revisorerna omvaldes, medan det **i valberedningen skedde en förändring.** Robert Kavhed avtackades för sin tid och ersattes av Juho Könönen.
- * **Ekonomi fastställdes.** 2020 gav ett litet ekonomiskt överskott som framför allt berodde på många små gåvor via Swish och ett billigare boende.
- * **Boendefrågan aktualiserades** och styrelsen fick i uppdrag att försöka hitta ett nytt boende. (Samtal förs just nu med Sjövärnsåren om att flytta tillbaka till baracken).
- * **De administrativa sysslorna** efter märkningen (dagsrapport, Facebook-rapportering m.m.) diskuterades åter.
- * Till våren kommer vi att gå ut med ett **informationsbrev till alla boende söder om Fidenäs** för att informera om verksamheten.

* **En ny folder** kommer att tas fram för att presentera Sundregruppens arbete.

* **Verksamheten 2022** kommer att bestå av standardiserad märkning 25 april – 8 juni och 25 juli – 15 september, en extravecka 18 – 24 april, senhöstmärkning från den 16 september med fokus på tajgasångare, gråsiskor och ugglor samt tärn- och vadarfångst under tidig höst och inventering av höksångare i socknen.

* **En tyst minut** hölls för tre av våra medlemmar: Maud Adling, Clas Hermansson och Lofa Jiveskog.

Mycket annat diskuterades och samtalades om, och styrelsen kommer till nästa årsmöte att komma med en del nya idéer kring hur vi kan utveckla vår verksamhet. För att vi vill, och skall, utveckla är självklart. Tillsammans är vi idag drygt 100 medlemmar och det finns plats för fler!

Varfågel

Fisktärna

Kungsfågelsångare

Tack!

Sundregruppen är en ideell förening med många engagerade, men vi behöver bli fler! Att bedriva en fågelstation är kostsamt och föreningen är beroende av gåvor och bidrag från allmänheten och andra. Ett sätt att stödja ringmärkningen vid Hoburgen är att bli stödmedlem i föreningen. Då erhåller man också denna tidskrift – Staingylpen – två gånger per år elektroniskt. Vill du ha den i pappersform går det också bra, men då får du lägga till minst 50 kronor på medlemsavgiften. Glöm inte att skriva namn och e-postadress på inbetalningen!

Välkommen med i verksamheten 2022!

Föreningen vill åter tacka Sundreborna Einar Johansson och Sune Jacobsson för god hjälp med det praktiska och rikta ett jättestort tack till Sofie och Lasse för att vi det här året fått hyra deras gästhus. Till våren måste vi hitta ett nytt boende som förhoppningsvis också kan vara mer permanent.

Tack också till alla som stöttat föreningens ekonomi med stora eller små bidrag!

Slutligen - tack också till alla övriga som hjälpt till som märkare och assistenter under säsongen. Vi gläder oss åt flera nya ansikten i verksamheten och ser fram emot en ny vår. Om du är intresserad av att delta i vår, för det finns alltid plats för fler assistenter, hör av dig till Jens Bardtrum. Den 18 april börjar en ny säsong bland näten i Sundre, en vecka tidigare än normalt. Vi ser fram emot ett spännande år!

Glöm inte att du är välkommen till årsmötet 2022 på Holmhällar (26-27 mars). Det blir inte alls så tråkigt som det kanske låter... Kom och upplev södra Gotland i vårskrud, de första vårflyttarna, fin gemenskap och kom med dina idéer och tankar kring hur vi kan utveckla verksamheten! Givetvis är årsmöteshelgen helt beroende av vilka restriktioner som då råder med tanke på Coronapandemin. Vi ställer om när det behövs, men verksamheten fortsätter! Mer information kommer på hemsidan och på vår Facebook-sida.

Bimbi Ollberg
Burs, Ammunde 417
623 49 Stånga, bimbiollberg@hotmail.com

Gråsisca, eller "brunsiska": *acanthis flammea cabaret*

Fåglar märkta i Sundre sedan starten 1976

Art	Totalt	Våren 2021	Hösten 2021	Övrig 2021	Totalt 2021
Svärta	1				
Bivråk	1				
Brun kärrhök	1				
Blå kärrhök	1				
Ängshök	1				
Duvhök	7				
Sparvhök	303		3	6	9
Ormvråk	1				
Fjällvråk	1				
Tornfalk	14				
Stenfalk	9				
Lärkfalk	3				
Rapphöna	27				
Vattenrall	1				
Småfl. Sumphöna	1				
Kornknarr	6			1	1
Trana	1				
Strandskata	11				
Större strandpipare	20				
Ljungpipare	1				
Tofsvipa	15				
Småsnäppa	1				
Mosnäppa	7				
Kärrenäppa	26			9	9
Brushane	4				
Enkelbeckasin	4			1	1
Dvärgbeckasin	3			3	3
Morkulla	9			1	1
Småspov	3				

Art	Totalt	Våren 2021	Hösten 2021	Övrig 2021	Totalt 2021
Storspov	2				
Gluttsnäppa	1			1	1
Rödbena	14			1	1
Skogssnäppa	4				
Grönbenä	29			1	1
Drillsnäppa	6			1	1
Roskarl	3				
Skrattmå	1			1	1
Fiskmå	2				
Gråtrut	1				
Kentsk tärna	8				
Fisktärna	1			9	9
Silvertärna	18				
Småtärna	1				
Skogsduva	3	1	1		2
Ringduva	16				
Turkduva	2				
Turturduva	2				
Gök	101				
Dvärguv	1				
Hornuggla	36			13	13
Jorduggla	2			1	1
Pärluggla	5			3	3
Nattskär	53	3	3	4	10
Tornseglare	8				
Härfågel	2				
Göktyta	385	2	4		6
Spillkråka	1				
Större hackspett	214				
Mindre hackspett	23		1		1
Korttålar	1				

Art	Totalt	Våren 2021	Hösten 2021	Övrig 2021	Totalt 2021
Trädlärka	2				
Sånglärka	93			1	1
Backsvala	9				
Ladusvala	131		1		1
Hussvala	337				
Större piplärka	1				
Trädpiplärka	2 400	19	31	3	53
Ängspiplärka	185				
Gulärka	36				
Forsärka	2				
Sädesärka	552	5	1		6
Sidensvans	9				
Gärdsmyg	1 743	14	1	129	144
Järnsparv	1 417	6	2	19	27
Rödhake	24 745	214	70	813	1097
Näktergal	2 288	13	9		22
Sydnäktergal	5				
Blåhake	651	1			1
Vitstrupig näktergal	1				
Svart röstjärt	42				
Röstjärt	7 399	57	75	12	144
Buskskvätta	555	2	6		8
Svarthakad buskskvätta	1				
Stenskvätta	1 045	6	10		16
Ringtrast	12				
Koltrast	2 894	17	21	150	184
Björktrast	1 010	2	5		7
Taltrast	4 794	32	22	154	208
Rödvingetrast	723	4		12	14
Dubbeltrast	31				
Gräshoppsångare	209	1	1		2

Art	Totalt	Våren 2021	Hösten 2021	Övrig 2021	Totalt 2021
Flodsångare	13				
Vassångare	1				
Sävsångare	728	4	10	1	15
Fältsångare	1				
Busksångare	29	3			3
Kärrsångare	625	10	1		11
Rörsångare	735	2	3		5
Trastsångare	10				
Stäppsångare	6				
Härmsångare	3 826	55	24		79
Rostsångare	2				
"Rödsångare"	5				
Sammetshätta	1				
Höksångare	1 000	1			1
Ärtsångare	17 278	166	258	4	428
Törnsångare	12 789	90	81	1	172
Trädgårdssångare	12 374	55	75	19	149
Svarthätta	8 101	111	112	53	286
Lundsångare	89				
Nordsångare	1				
Kungsfågelsångare	11			1	1
Tajgasångare	22	1			1
Bergstajgsångare	1				
Brunsångare	8				
Bergssångare	1				
Grönsångare	2 974	13	50		63
Gransångare	2 398	93	1	40	134
Sibirisk gransångare	17				
Lövsångare	67 281	587	560	8	1 155
Kungsfågel	32 905	69	41	2245	2 355
Brandkronad kungsfågel	5				
Grå flugsnappare	6 009	40	90	3	133

Art	Totalt	Våren 2021	Hösten 2021	Övrig 2021	Totalt 2021
Mindre flugsnappare	449	6	2		8
Halsbandsflugsnappare	1 421	4	44	1	49
Svartvit flugsnappare	8 506	29	193	7	229
Sv x halsbandsflugsnappare	9				
Stjärtmes	416				
Svartmes	5 196		1	38	39
Blåmes	5 609	2	1	306	309
Talgoxe	4 975	5	26	113	144
Nötväcka	28				
Trädkrypare	860	2	6	22	30
Trädgårdsträdkrypare	1				
Pungmes	2				
Sommargylling	13				
Törnskata	3 103	19	27		46
Svartpannad törnskata	1				
Varfågel	58			1	1
Nötskrika	247				
Skata	25			1	1
Nötkråka	2				
Kaja	21			3	3
Kråka	53				
Korp	1				
Stare	1 989	10	6	6	22
Gråsparv	321			2	2
Pilfink	324				
Bofink	2 237	28	7	4	99
Bergfink	493	8		22	30
Grönfink	1 236	8	4	7	19
Steglits	30				
Grönsiska	621	1		6	7

Art	Totalt	Våren 2021	Hösten 2021	Övrig 2021	Totalt 2021
Hämpling	1 500	28	32	5	65
Gråsiska	166			3	3
"Brunsiska"	258	2		12	14
"Snösiska"	2				
Bändelkorsnäbb	2				
Mindre korsnäbb	44				
Rosenfink	1 055	1	3		4
Domherre	300	1		3	4
Stenknäck	131			1	1
Lappsparv	5				
Gulspurv	2 636	2	2	8	12
Ortolansparv	47				
Videsparv	10				
Dvärgsparv	4				
Sävsparv	386	1		3	4
Brokig kardinal	1				
Okänd	12				
Totalt	269 006	1 854	1 926	4 383	8163

VÅRSÄSONGEN 2022 inleds den 18 april!

Boka in en vecka (eller mer) och upplev ett fantastiskt Gotland, en magisk socken, otaliga vackra och spännande fåglar och en fin gemenskap.

Kan du inte vara med en hel vecka brukar det ändå lösa sig.

Hör av dig till Jens Bardtrum – bardtrum@hotmail.com . Först till kvarn.....

Glöm inte din medlemsavgift!

Törnskata

Kallelse till årsmöte i Sundregruppen

Alla medlemmar i Sundregruppen kallas härmed till föreningens årsmöte, lördag den 26 mars klockan 16:00 på Holmhällar, Vamlingbo. Boka in helgen **25 - 27 mars** om du vill komma. Det går också bra att komma tidigare som vanligt, efter överenskommelse. Givetvis är hela evenemanget beroende av att Covid-läget tillåter resor och allmänna sammankomster. Pris för det hela är (troligtvis) **250** kronor per natt/person för logi och **125** kronor/person för mat (frukost - middag - frukost). Ev. kvällsmat på fredag och lunch lördag/söndag ansvarar var och en för.

För er som bara vill närvara vid middagen kostar det **75** kronor.

Du är jättevälkommen att delta - anmäl dig till Jens Bardtrum (bardtrum@hotmail.com), senast **15 mars**.

Vi hoppas att se många av er till en trevlig helg!

Har du idéer eller tankar inför Sundregruppens framtida verksamhet, tveka inte att höra av dig till styrelsen. Framförallt idéer om boendet välkomnas varmt.

Även i höst var det besöksrestriktioner i ringmärkningen. Vi hoppas vi slipper det i vår, men är beredda på restriktioner. I år var det besöksförbud i boden och i själva märkområdet för andra än personalen och begränsningar kring boendet. Håll koll på läget på vår Facebooksida!

STYRELSEN VILL TILLÖNSKA ER ALLA ETT GOTT,

OM ÄN KANSKE ANNORLUNDA, NYTT ÅR !

VAR RÄDD OM DIG SJÄLV OCH VARANDRA!

TACK FÖR 2021 – VÄLKOMMEN TILL 2022 I SUNDRE!